

Małgorzata Szejna

"Współczesny sen o raju", Marek Karłaszewski, "Prace Naukowe UŚl. w Katowicach" t.8. Studia z krytyki i literatury XX wieku, Katowice 1978 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 22/3 (73), 159

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ KARŁASZEWSKI Marek: Współczesny sen o raju. "Prace Historycznoliterackie UŚl. w Katowicach" t. 8. Studia z krytyki i literatury XX w. Katowice 1978, s. 84-105.

Punktem wyjścia rozważań autora o prozie Tadeusza Konwickiego jest teza o niejednoznaczności świata kreowanego w powieściach pisarza - świata pozostającego na granicy snu i jawy. W przedstawionych analizach ("Sennik współczesny", "Zwierzoczekoupiór", "Kronika wypadków miłosnych") próbuje autor zrekonstruować ów świat nierzeczywisty i pojawiające się w nim postaci - kolejne wcielenia wiecznie powracającego tułacza. Bohater Konwickiego, utraciwszy wiarę w sens bytu, szuka zapomnienia w ucieczce w podświadomość i krainę dzieciństwa, by tam odnaleźć utracony Raj. W ten sposób konstruuje pisarz oryginalną, laicką wizję Edenu, ocalając tym samym jeden z najbardziej uniwersalnych mitów ludzkości.

BP/73/37

M. Sz.

/II/ KARWACKI Ryszard: Fabuły marynistyczne dwudziestolecia międzywojennego. "Zeszyty Naukowe UG". Prace Historycznoliterackie 5. Gdańsk 1977 s. 105-125.

Mówiąc o marynistycznej prozie fabularnej ma autor na myśli teksty o morzu wydane w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Obok liczności tych tekstów i ich nowatorstwa tematycznego są to utwory o niskim poziomie artystycznym. Na ich fabuły złożyły się różne źródła: teraźniejszość, tradycja literacka, obserwacja przestępczych środowisk społecznych, a ogniwem łączącym te elementy była głoszona wówczas koncepcja świata morza. Marynistyka dwudziestolecia powielala w zasadzie dowolne wzory fabularne, przystosowując je tylko do bieżących potrzeb społecznych. Przeznaczeniem tego rodzaju literatury była ilustracja ówczesnych koncepcji morza i postulatów propagandowych.

BP/73/38

B. M.